

N:o 53.

Ank. till Riksd. kansli den 26 april 1897, kl. 5 e. m.

Memorial, i anledning af kamrarnes återremiss utaf lagutskottets utlåtande, n:o 30, i anledning af väckta motioner med förslag till förordning angående köttbesigtning- och slagttvång m. m.

I utlåtande, n:o 30, i anledning af väckta motioner med förslag till förordning angående köttbesigtning- och slagttvång m. m., hemställde lagutskottet, det Riksdagen, med anledning af motionerna i fråga, skulle i underdånig skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes vidtaga erforderliga åtgärder för att, så fort lämpligen ske kunde, slagthus med der anordnad köttbesigtning under erforderlig kontroll måtte anordnas i de städer, der sådan anordning för befordrande och underlättande af export af kött ansåges vara af behovet påkallad.

I särskilda vid utlåtandet fogade reservationer tillstyrkte emellertid åtskilliga af utskottets medlemmar bifall till det i motionerna framlagda förslaget, dels med och dels utan ändringar.

Vid frågans behandling inom kamrarne framträdde äfven olika meningar rörande den åtgärd, som af Riksdagen borde i anledning af motionerna vidtagas; och slutet blef, att utlåtandet i dess helhet blef af båda kamrarne till utskottet återförvisadt.

Denna åtgärd berodde, enligt hvad den inom kamrarne förda diskussionen gifver vid handen, derpå, att lagbestämmelser i motionernas syfte ansågos lämpliga och ändamålsenliga, och att utskottet alltså borde lemnas tillfälle att, efter granskning af detaljstadgandena i det af motionärerna framlagda förslaget, till Riksdagen inkomma med förslag i ämnet.

Sedan den åt utskottet ombetrodda granskningen numera afslutats, har utskottet sålunda att i frågan afgifva förnyadt yttrande.

Utskottet vill dervid till en början framhålla, att då motionärerna föreslagit, att Riksdagen måtte för sin del i ämnet besluta samt båda kamrarna till lagutskottet remitterat motionerna i fråga, utskottet anser sig böra hemställa, att Riksdagen, med anledning af motionerna, för sin del antager lag i ämnet.

Hvad sedermera angår innehållet af motionärernas förslag, har utskottet funnit detsamma böra i vissa delar förändras.

Utskottet har sålunda först och främst ansett rätt till införande af köttbesigtningstvång böra i betydlig mån inskränkas. Enligt motionärernas förslag skulle dylikt tvång kunna införas såväl i stad och dermed i afseende å helsovård likstaldt samhälle som i annan kommun å landet. Enligt utskottets åsigt föreligger emellertid, hvad beträffar kommun å landet, ej något behof af dylikt tvångs införande, hvarför utskottet ansett hvad förslaget härom innehåller böra helt och hållet utgå.

Ej heller »med stad i afseende på helsovård likstaldt samhälle» har af utskottet ansetts böra erhålla rätt till köttbesigtningstvång. Anledningen härtill har varit dels densamma, som för kommun å landet angifvits — den nemligen, att behof af dylikt tvång ej ansetts förefinnas, åtminstone i vida ringare mån än i städerna — dels ock de betydande svårigheter, som mött att till ifrågavarande samhällen utsträcka den ifrågasatta lagens tillämplighet. Såsom känt är, eger Konungen på grund af sin administrativa lagstiftningsmagt att ensam bestämma, hvilka samhällen som i fråga om helsovård skola vara med stad likstalda; och en följd häraf skulle blifva att, derest dylika samhällen tillerkändes rätt till köttbesigtningstvång, den ifrågasatta lagens tillämpningsområde kunde af Konungen, utan Riksdagens hörande, inskränkas eller utvidgas. Då detta ej kan anses lämpligt, har annan utväg ej funnits än att utesluta »med stad i afseende på helsovård likstaldt samhälle» från rätt till köttbesigtningstvång.

Af samma anledning har äfven det i motionärernas förslag innefattade stadgandet om rätt till slagttvång ansetts böra modifieras så, att nyssnämnda samhällen icke heller medgifvits dylik rätt. Äfven slagttvångs tillämplighet har utskottet alltså funnit böra till stad inskränkas. En ytterligare begränsning af rätten till sådant tvång har emellertid blifvit inom utskottet ifrågasatt i öfverensstämmelse med den af herr Ohlsson afgifna, vid utskottets förre utlåtande i frågan fogade reservation. Det har nämligen föreslagits att inskränka möjligheten af slagttvångs införande till städer med 50,000 invånare eller deröfver.

Detta förslag har utskottet dock ej kunnat biträda. Vål må medgifvas, att behovet af slagttvång för en stad i väsentlig mån kan ökas i och med stadens tillväxt i omfång, då enligt hvad erfarenheten utvisat, de missförhållanden i hygieniskt hänseende, hvarför slagttvånget afser att råda bot, just i de större städerna kraftigast framträdt, men denna omständighet är likvisst enligt utskottets tanke ej tillräcklig att försvara den ifrågasatta inskränkningen af slagttvånget. Dels skulle genom en sådan begränsning vissa städer, oaktadt intresset för slagttvångs införande derstädes redan tagit sig uttryck — såsom fallet är med Helsingborg, Trelleborg och Karlstad — eller på grund af förhållandena kan anses i afsevärd grad förefinnas, utestängas från den andra städer medgifna rätt, och såmedelst en separatlagstiftning till vissa samhällens förmån komma till stånd, dels måste hvarje af folkmängdens storlek beroende gräns för rätten till slagttvång i sig innebära en akt af godtycke, hvilket i möjligaste måtto må i lagstiftningen förebyggas. Utskottet har på dessa grunder ansett rätt till slagttvång böra hvarje stad, oberoende af dess folkmängd, medgifvas.

I fråga om fordringarna å besigtningmans kompetens gör motionärernas förslag skilnad på besigtningman vid offentliga eller under offentlig kontroll ställda slagthus och sådana besigtningmän, som skola för köttbesigtningen allenast anställas. Endast för den förra kategorien har förslaget uppstått den ovilkorliga fordran, att besigtningman skall vara legitimerad veterinär. Det vill dock synas utskottet, som om en utsträckning af denna fordran att gälla alla besigtningmän skulle i afsevärd mån utgöra garanti mot faran af köttbesigtningens bristande tillförlitlighet.

Att i fråga om besigtningmän vid exportslagteri, såsom motionärerna föreslagit, stadga att dessa skulle utses af medicinalstyrelsen i motsats till öfriga besigtningmän, som skulle af Konungens befallningshafvande tillsättas, har utskottet ej ansett behöfligt, då Konungens befallningshafvande väl är i stånd att träffa ett lämpligt val och det för betryggande af den utländska marknaden torde vara tillräckligt, att besigtningmännen vid exportslagteri tillsättas af offentlig myndighet.

Hvad i § 6 mom. 3 af motionärernas förslag stadgas om skyldighet för samhälle att inlösa vid besigtning anträffadt s. k. mindervärdigt kött, har utskottet ansett böra ur lagen utgå, då egarens berättigade anspråk synas behörligen tillgodosedda derigenom att köttet ställes till egarens förfogande.

Stadgandet i § 7 om skyldighet för samhälle att för det fall, att ett af samhällets besigtningman meddeladt beslut i följd af besvär undanröjts, lemna godtgörelse för den förlust klaganden genom beslutet fått vidkännas, har utskottet ej heller kunnat finna lämpligt, då det strider mot vår rätts

allmänna grundsatser att ålägga ett samhälle skadeståndspligt för åtgärder, som vidtagits af myndigheter, hvilka ej blifvit af samhället sjelft tillsatta.

I förslaget § 8 har utskottet ansett den ändring nödig, som erfordras för att köttbesigtningstvänet ej skall komma att åsamka köttproducenterna några särskilda kostnader. Då sagda tvång hufvudsakligen har till syfte att tillförsäkra staden, der det införes, vissa hygieniska fördelar, synes det rättvist och billigt, att staden sjelf ensam får vidkännas de för besigtningens verkställande erforderliga kostnader.

För begagnande af offentliga slagthus åter synes rättvisligen afgift böra erläggas, då dylika anstalter äfven för köttproducenterna äro af väsentlig nytta; och utskottet har ansett motionärernas förslag härutinnan kunna oförändradt tillstyrkas, att sålunda staden äfven må tillgodoräkna sig skäligen ränta å anläggningsskapitalet.

§ 9 i motionärernas förslag har utskottet ansett böra utgå, ehuru utskottet väl medgifver lämpligheten af deri inryckta bestämmelse. Utan att tillerkänna Konungens befallningshafvande den i berörda paragraf omnämnda rätt lära svårligen kunna åstadkommas effektivitet åt slagttvänet, men formellt sedt möta stora betänkligheter att i en lag intaga en dylik bestämmelse, som åter väl lämpar sig att i form af administrativ föreskrift införas. Skulle sålunda det befinnas nödigt, lära Kongl. Maj:t ej underlåta att om en bestämmelse i angifvet syfte förordna.

Såsom § 9 har utskottet infört de i sista punkten af § 5 samt i § 6 mom. 4 af motionärernas förslag intagna bestämmelser rörande den myndighet, som må ega att om besigtningen samt stämplarnes beskaffenhet och köttets stämpling meddela närmare föreskrifter. Utskottet har emellertid ansett det böra, i enlighet med hvad andra lagar innehålla, öfverlemnas åt Konungen, och ej såsom motionärerna föreslagit åt medicinalstyrelsen, att sådana föreskrifter meddela.

Ändringen i § 6 mom. 4, hvarigenom stämplarnes antal inskränkts till trenne olika slag, har betingats deraf, att export af kött antagligen lika väl kommer att ega rum från i stad enligt § 2 i lagförslaget omnämnda offentliga slagthus som från de i § 3 omnämnda exportslagterier, vid hvilket förhållande stämplarne för sådant till export afsedt kött också böra vara lika.

Öfriga sakliga ändringar af förslaget, som af utskottet ansetts nödiga, äro endast följder af de ofvan omnämnda, hvarföre något särskildt yttrande om desamma ej torde erfordras.

De formella ändringar, som utskottet i förslaget vidtagit, torde ej erfordra särskild förklaring, och utskottet vill allenast betona, att utskottet

härutinnan i möjligaste måtto bibehållit motionärernas förslag, hvilket är lika lydande som Kongl. Maj:t vid sistlidet års Riksdag framlade, orubbadt.

Med stöd af det anförda får utskottet alltså, i anledning af återremissen, hemställa,

att Riksdagen, med anledning af de i utskottets utlåtande n:o 30 omförmälda motioner, ville för sin del antaga följande

L a g

angående köttbesigtning och slagthus.

§ 1.

1 mom. Köttbesigtningstvång, innefattande förbud att inom visst område till salu hålla eller utbjuda till människoföda afsedt, färskt, rått kött af nötkreatur, får, get, svin eller häst, derest köttet icke är, efter undersökning af besigtningssman, försedt med stämpel af något sådant slag, hvarom i § 6 sägs, eller åtföljdt af sådant bevis, som i samma § omförmäles, må för stad eller visst område deraf, på framställning af stadsfullmäktige eller, der sådana ej finnas, allmän rådstuga, af Konungens befallningshafvande stadgas, under vilkor att genom stadens försorg och på dess bekostnad anställas nödigt antal besigtningssmän och vidtagas de öfriga åtgärder, som erfordras för att köttbesigtning inom ifrågavarande område må kunna utan större vare sig tidsutdrägt eller aunan olägenhet ega rum; börande förslag, innehållande nödiga bestämmelser i dessa afseenden, vid berörda framställning om införande af köttbesigtningstvång fogas och af Konungens befallningshafvande i sammanhang med densamma pröfvas.

2 mom. Enahanda förfarande iakttages i fråga om ändring af sådant stadgande; och må, på framställning af stadsfullmäktige eller allmän rådstuga om upphäfvande af infördt köttbesigtningstvång, föreskrift om tvångets upphörande meddelas af Konungens befallnings-

hafvande, som jemväl eger att, derest i denna lag för rätt till köttbesigtningstvång bestämda vilkor icke behörigen uppfyllas, samt rättelse derutinnan, efter af Konungens befallningshafvande derom gjord erinran, icke inom föresatt tid visas vara vidtagen, förklara förut meddeladt stadgande om införande af köttbesigtningstvång icke vara vidare gällande.

§ 2.

1 mom. Slagttvång, innefattande förbud att inom visst område slagta djur af de slag, som i § 1 nämnda äro, annorstädes än i särskildt för ändamålet inrättadt och till allmänt begagnande upplåtet offentligt slagthus, må i stad af Konungens befallningshafvande stadgas i den ordning och under de vilkor, som i § 1 omfattas, sedan dylikt slagthus enligt plan, som Konungens befallningshafvande efter sakkunniges hörande gillat, blifvit uppfördt och efter af Konungens befallningshafvande föranstaltad afsyning godkändt; börande, derest köttbesigtningstvång för berörda område ej redan är gällande, sådant tvång i sammanhang med slagttvång införas. Sådant förbud utgör dock ej hinder för att dylikt djur nedslagtas utom det offentliga slagthuset, om nedslagtandet föranledes af hastigt inträffad sjukdom eller olyckshändelse; skolande dock i sådant fall köttet, om det är afsedt att användas till människoföda, genast efter djurets nedslagtnings ostyckadt jemte alla dertill hörande inelvor utom tarmar föras till det offentliga slagthuset för att der besigtigas. Utan hinder af sådant förbud må äfven nedslagtnings af kreatur, hvilkas kött är afsedt hufvudsakligen för utförsel ur riket, verkställas inom sådan för ändamålet särskildt anordnad och under offentlig kontroll stäld inrättning, hvarom nedan i § 3 sägs.

2 mom. Beträffande ändring uti eller upphäfvande af stadgande om slagttvång gälle i tillämpliga delar hvad angående köttbesigtningstvång är i § 1 bestämdt.

§ 3.

Önskar enskild person, förening eller bolag få under offentlig kontroll ställa vare sig en hufvudsakligen för utförsel af kött ur riket afsedd slagteriinrättning (exportslagteri) i stad eller på landet eller annan slagteri-anstalt, belägen utom stad, ege, på derom af vederbörande gjord ansökning, Konungens befallningshafvande, om anstalten pröfvas vara ändamålsenligt ordnad, medgifva och meddela föreskrift att densamma skall stå under offentlig kontroll, med vilkor att genom sökandens försorg och på hans bekostnad anställas erforderligt antal besigtningmän och vidtagas de öfriga åtgärder, som anses för kontrollen nödiga. Dylikt medgifvande må af Konungens befallningshafvande kunna återtagas, om anstalten ej vidmagthålles i ändamålsenligt skick eller de för medgifvandet bestämda vilkor ej uppfyllas samt rättelse härutinnan, efter af Konungens befallningshafvande derom gjord erinran, icke inom föresatt tid visas vara vidtagen.

§ 4.

1 mom. Besigtningssman skall vara legitimerad veterinär.

2 mom. Konungens befallningshafvande förordnar besigtningssman efter förslag, för sådana anstalter, hvarom i § 3 sägs, af anstaltens egare eller innehafvare och i öfriga fall af hälsovårdsnämnd eller den särskilda myndighet, under hvars inseende slagthus eller köttbesigtning är stäld.

3 mom. Besigtningssman kan af Konungens befallningshafvande när som helst entledigas från sin befattning.

§ 5.

1 mom. Vid slaggt af djur utaf de slag, som i § 1 nämnda äro, i slagthus, hvarom stadgas i §§ 2 och 3,

skall besigtningssman anställa undersökning, före nedslagtningen å djuret med hänsyn till dess helsotillstånd, samt efteråt å dess kött och inelfvor med afseende å deras duglighet till människoföda.

2 mom. Vid annan köttbesigtning enligt denna lag skall undersökning af besigtningssman anställas, när fråga är om häst eller större nötkreatur än kalv, å minst fjerdedels kropp, men eljest å minst half kropp.

§ 6.

1 mom. Kött, som vid besigtning enligt denna lag godkännes, skall förses med stämpel, utvisande, der slag och besigtning egt rum i slagthus, hvarom stadgas i §§ 2 och 3, att så skett, men eljest att köttet undergått annan vederbörlig besigtning inom någon stad med köttbesigtningstväng.

2 mom. Finnes vid besigtning kött vara till människoföda otjenligt, skall detsamma utan kostnad för köttets egare, genom besigtningssmannens försorg förstöras, der det icke kan under besigtningssmannens kontroll försäljas till tekniskt bruk, i hvilket fall köttets egare är berättigad utfå hvad som genom försäljningen inflyter.

3 mom. Anträffas vid besigtning kött, som först efter särskild behandling kan utan men för helsan användas till människoföda, skall köttet under besigtningssmannens kontroll undergå sådan behandling samt, försedt med särskild stämpel, der så ske kan, eller åtföljdt af bevis om beskaffenheten, ställas till egarens förfogande mot skyldighet för honom att ersätta uppkommande kostnad för köttets behandling.

4 mom. I denna § omförmälda stämplat skola angifva tid och ort för besigtningen samt för öfrigt vara, hvart slag för sig, lika för hela riket, nemligen en för godkänt kött efter djur slagadt i sådant slagthus, hvarom i §§ 2 och 3 stadgas, en för annat godkänt kött och en för kött, behandlad på sätt i mom. 3 här ofvan sägs.

.e 2

§ 7.

1 mom. Derest vid besigtning, anstald enligt denna lag, köttets egare icke åtnöjes med besigtningmans åtgärd eller beslut, må han deri söka ändring genom besvär, hvilka böra vid talans förlust till Konungens befallningshafvande ingifvas inom tio dagar, efter det klaganden af åtgärden eller beslutet erhöill del, dagen då delgifningen skedde likväl oräknad; börande emellertid, utan hinder af besvär, det öfverklagade beslutet lända till efterrättelse, intill dess annorlunda kan varda förordnad.

2 mom. Besigtningssman är skyldig, då framställning derom göres, till klaganden dels utan lösen lemna skriftligt meddelande om klandrade åtgärden eller beslutet och skälen derfor, dels ock, om i förskott erlägges hvad som kan erfordras till bestridande af nödig kostnad för tillvaratagande af såsom bevisningsmedel tjenligt prof å det besigtigade, lemna sådant prof i lämpligt förvaringskärl, tillslutet under besigtningssmannens sigill och af denne försedt med nödig beteckning; skoland dock, derest klagan afser beslut enligt § 6 mom. 2 och 3, sådan framställning göras omedelbart efter besigtningen.

.e 2

§ 8.

1 mom. För köttbesigtning, anstald på grund af § 1, erlägges icke någon afgift.

2 mom. För begagnande af offentligt slagthus, hvarom i § 2 sägs, eger staden uppbära afgifter enligt taxa, som, sedan Konungens befallningshafvande, efter hörande af helsovårdsnämnd eller den särskilda myndighet, hvarunder slagthusets förvaltning är stald, dertill uppgjort förslag, af Konungen fastställes för minst ett år i sänder. I denna taxa må afgifterna ej sättas högre än som kan anses erforderligt för betäckande af stadens kostnader för slagthusets förvaltning och underhåll jemte ränta å anläggningsskapitalet.

§ 9.

Närmare föreskrifter om besigtning och stämpling af kött samt om stämplarnes beskaffenhet meddelas af Konungen.

§ 10.

Der i följd af slagttvångs införande byggnad eller annan inrättning för bedrivande af slagterirörelse, som i stad lofligen idkas och hvars utöfvande icke medgifvits blott tills vidare eller till dess annorlunda blefve föreskrifvet, ej längre kan för dermed afsedt ändamål användas, vare egaren berättigad att af staden undfå ersättning för den värdeminskning, hans fastighet och öfriga ifrågavarande inrättningar derigenom undergå.

§ 11.

Bryter någon mot förbud, hvarom i § 1 eller § 2 sägs, böte från och med två till och med etthundra kronor.

§ 12.

Den, som under tid, då han är stäld under tilltal för förseelse mot denna lag, fortsätter eller förnyar samma förseelse, skall, när han dertill varder lagligen förvunnen, fällas, för hvarje gång åtal emot honom egt rum och han deraf undfått del, till de böter, som för ifrågavarande förseelse äro bestämda.

§ 13.

Förseelse mot denna lag åtalas af allmän åklagare vid polisdomstol, der särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare och, der sådan icke finnes,

vid allmän domstol; och gälle i fråga om klagan öfver domstols eller poliskammars beslut i dessa mål hvad i allmänhet angående besvär i brottmål är stadgad.

§ 14.

Emot beslut eller åtgärd, som enligt denna lag eller på grund af i densamma gifna föreskrifter meddelats eller vidtagits af Konungens befallningshafvande, eger den, som anser sin rätt deraf förnärmad eller obehörigen inskränkt, att anföra besvär hos Kongl. Maj:t inom den tid, som för öfverklagande af förvaltande myndigheters och embetsverks beslut är stadgad; börande dock, utan hinder af besvär, beslutet lända till efterrättelse, intill dess annorlunda kan vara förordnad.

§ 15.

1 mom. Böter, som ådömas efter denna lag, tillfalla stadens kassa.

2 mom. Saknas tillgång till fulla gäldandet af dessa böter, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1898.

Stockholm den 26 april 1897.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Reservation

vid §§ 2, 3 och 8 af herr *Ohlsson*, med hvilken herrar *Ölander*, *Nilsson*, *P. G. Petersson*, *Redelius* och *Jönsson* instämt:

»Då jag i allo vidhåller de åsigter, jag i fråga om lagstiftning rörande slagttvång uttalat i min reservation vid lagutskottets förut under Riksdagen i detta ärende afgifna utlåtande n:o 30, tillåter jag mig — med hänvisande till de flere skäl, som der blifvit anförda till stöd för den meningen, att lagbestämmelser om rätt till införande af slagttvång, för närvarande och innan någon erfarenhet här i landet inhemtats angående slagttvångets verkningar å de näringsgrenar, som deraf närmast beröras, icke lämpligen böra meddelas i vidsträcktare mån än sådan tvångslagstiftning af förhandenvarande storstadshygieniska och landtbruksekonomiska intressen särskildt påkallas — hemställa, att § 2 må erhålla följande förändrade lydelse:

§ 2.

(Enligt utskottets förslag.)

1 mom. Slagttvång, innefattande förbud att inom visst område slagta djur af de slag, som i § 1 nämnda äro, annorstädes än i särskildt för ändamålet inrättadt och till allmänt begagnande upplåtet offentligt slagthus, må i stad af Konungens befallningshafvande stadgas i den ordning och under de vilkor, som i § 1 omförmälas, sedan dylikt slagthus enligt plan, som Konungens befallningshafvande efter sakkunniges hörande gillat, blifvit uppfördt och efter af Konungens befallningshafvande föranstaltad afsyning godkändt; börande, derest köttbesigtningstvång för berörda område ej redan är gällande, sådant tvång i sammanhang med slagttvång införas. Så-

(Enligt reservationen.)

1 mom. Slagttvång, innefattande förbud att inom visst område slagta djur af de slag, som i § 1 nämnda äro, annorstädes än i särskildt för ändamålet inrättadt och till allmänt begagnande upplåtet offentligt slagthus, må i stad, som har en folkmängd af 50,000 invånare eller deröfver, af Konungens befallningshafvande stadgas i den ordning och under de vilkor, som i § 1 omförmälas, sedan dylikt slagthus enligt plan, som Konungens befallningshafvande efter sakkunniges hörande gillat, blifvit uppfördt och efter af Konungens befallningshafvande föranstaltad afsyning godkändt; börande, derest köttbesigtningstvång för berörda område ej redan är

(Enligt utskottets förslag.)

dant förbud utgör dock ej hinder för att dylikt djur nedslagtas utom det offentliga slagthuset, om nedslagtandet föränledes af hastigt inträffad sjukdom eller olyckshändelse; skolande dock i sådant fall köttet, om det är afsedt att användas till människoföda, genast efter djurets nedslagtning ostyckadt jemte alla dertill hörande inelfvor utom tarmar föras till det offentliga slagthuset för att der besigtigas. Utan hinder af sådant förbud må äfven nedslagtning af kreatur, hvilkas kött är afsedt hufvudsakligen för utförsel ur riket, verkställas inom sådan för ändamålet särskildt anordnad och under offentlig kontroll stäld inrättning, hvarom nedan i § 3 sägs.

2 mom. Beträffande ändring uti eller upphäfvande af stadgande om slagttvång gälle i tillämpliga delar hvad angående köttbesigtningstvång är i § 1 bestämdt.

Derest § 2 ändras i enlighet med min här ofvan gjorda hemställan, påkallas häraf motsvarande ändring i § 3.

Jag hemställer således, att § 3 må erhålla följande förändrade lydelse:

§ 3.

(Enligt utskottets förslag.)

Önskar enskild person, förening eller bolag få under offentlig kontroll ställa vare sig en hufvudsak-

(Enligt reservationen.)

gällande, sådant tvång i sammanhang med slagttvång införas. Sådant förbud utgör dock ej hinder för att dylikt djur nedslagtas utom det offentliga slagthuset, om nedslagtandet föränledes af hastigt inträffad sjukdom eller olyckshändelse; skolande dock i sådant fall köttet, om det är afsedt att användas till människoföda, genast efter djurets nedslagtning ostyckadt jemte alla dertill hörande inelfvor utom tarmar föras till det offentliga slagthuset för att der besigtigas. Utan hinder af sådant förbud må äfven nedslagtning af kreatur, hvilkas kött är afsedt hufvudsakligen för utförsel ur riket, verkställas inom sådan för ändamålet särskildt anordnad och under offentlig kontroll stäld inrättning, hvarom nedan i § 3 sägs.

2 mom. Beträffande ändring uti eller upphäfvande af stadgande om slagttvång gälle i tillämpliga delar hvad angående köttbesigtningstvång är i § 1 bestämdt.

Önskar enskild person, förening eller bolag få under offentlig kontroll ställa vare sig en hufvudsak-

(Enligt utskottets förslag.)

(Enligt reservationen.)

ligen för utförsel af kött ur riket afsedd slagteriinrättning (exportslagteri) i stad eller på landet eller annan slagterianstalt, belägen utom stad, ege på derom af vederbörande gjord ansökning, Konungens befallningshafvande, om anstalten pröfvas vara ändamålsenligt ordnad, medgifva och meddela föreskrift att densamma skall stå under offentlig kontroll, med vilkor att genom sökandens försorg och på hans bekostnad anställas erforderligt antal besigtningmän och vidtagas de öfriga åtgärder, som anses för kontrollen nödiga. Dylikt medgifvande må af Konungens befallningshafvande kunna återtagas, om anstalten ej vidmagthålles i ändamålsenligt skick eller de för medgifvandet bestämda vilkor ej uppfyllas samt rättelse härutinnan, efter af Konungens befallningshafvande derom gjord erinran, icke inom föresatt tid visas vara vidtagen.

ligen för utförsel af kött ur riket afsedd slagteriinrättning (exportslagteri) i stad eller på landet eller annan slagterianstalt, belägen utom stad, *i hvilken slagttvång är gällande eller enligt § 2 kan införas*, ege på derom af vederbörande gjord ansökning, Konungens befallningshafvande, om anstalten pröfvas vara ändamålsenligt ordnad, medgifva och meddela föreskrift att densamma skall stå under offentlig kontroll, med vilkor att genom sökandens försorg och på hans bekostnad anställas erforderligt antal besigtningmän och vidtagas de öfriga åtgärder, som anses för kontrollen nödiga. Dylikt medgifvande må af Konungens befallningshafvande kunna återtagas, om anstalten ej vidmagthålles i ändamålsenligt skick eller de för medgifvandet bestämda vilkor ej uppfyllas samt rättelse härutinnan, efter af Konungens befallningshafvande derom gjord erinran, icke inom föresatt tid visas vara vidtagen.

Då icke blott de kommunala, hygieniska förhållandena i storstäderna utan äfven landtbrukets ekonomiska exportintressen komma att blifva tillgodosedda genom införande af slagttvång samt inrättande af offentliga slagthus i dessa städer, synes det vara berättigadt att för begagnande af dylikt slagthus må få uppbäras särskilda afgifter till betäckande af de med slagthusets förvaltning och underhåll förenade kostnader.

I olikhet med utskottet anser jag deremot, att stadskommun, som berättigas införa slagttvång, bör, på grund af de hygieniska och andra fördelar, hvilka derigenom beredas kommunen, sjelf bekosta slagthusets anläggning och sålunda ej tillerkännas rätt till ränta å anläggningskapitalet. Jag hemställer således, att § 8 må erhålla följande förändrade lydelse:

§ 8.

(Enligt utskottets förslag.)

1 mom. För köttbesigtning, anstald på grund af § 1, erlægges icke någon afgift.

2 mom. För begagnande af offentligt slagthus, hvarom i § 2 sägs, eger staden uppbära afgifter enligt taxa, som, sedan Konungens befallningshafvande, efter hörande af helsovårdsnämnd eller den särskilda myndighet, hvarunder slagthusets förvaltning är stald, dertill uppgjort förslag, af Konungen fastställles för minst ett år i sänder. I denna taxa må afgifterna ej sättas högre än som kan anses erforderligt för betäckande af stadens kostnader för slagthusets förvaltning och underhåll *jemte ränta å anläggningskapitalet.*

(Enligt reservationen.)

1 mom. För köttbesigtning, anstald på grund af § 1, erlægges icke någon afgift.

2 mom. För begagnande af offentligt slagthus, hvarom i § 2 sägs, eger staden uppbära afgifter enligt taxa, som, sedan Konungens befallningshafvande, efter hörande af helsovårdsnämnd eller den särskilda myndighet, hvarunder slagthusets förvaltning är stald, dertill uppgjort förslag, af Konungen fastställles för minst ett år i sänder. I denna taxa må afgifterna ej sättas högre än som kan anses erforderligt för betäckande af stadens kostnader för slagthusets förvaltning och underhåll.»

Herr C. F. Pettersson har begärt få antecknad, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.

Antecknas skulle jemväl, att Herr F. Andersson såsom ledamot af särskildt utskott varit förhindrad att i ärendets handläggning deltaga.
